

نظام آموزشی

تحصیلات پیش دانشگاهی

کودکان از 3 سالگی وارد مهد کودک (Kindergarten) می‌شوند که آموزش قبل از دبستان است. آموزش رسمی نیز از 6 سالگی آغاز می‌شود. آموزش ابتدایی در مدارس Grundschule، 4 سال است. در این مدت کودکان با محیط، نحوه آموزش و شرایط محل تحصیل آشنا می‌شوند و خواندن و نوشتن را همراه دروس ابتدایی می‌آموزند. سپس دوره‌ای 6 ساله را با برنامه‌های جدید آموزشی شروع می‌کنند. تحصیل در مدارس Gymnasium و Realschule و Hauptschule ادامه می‌یابد. در پایان این دوره، دانش‌آموزان بعد از 9 سال، مدرک Hauptschulabschluss یا بعد از 10 سال مدرک Realschulabschluss می‌گیرند. سپس در دو گروه وارد مرحله پایانی دوران دبیرستان می‌شوند. یک گروه برای گذراندن دوره‌های کارآموزی وارد مدارس فنی می‌شوند و با گذراندن Fachoberschule و Berufsfachschule دیپلم فنی Fachhochschulreife می‌گیرند. سپس وارد بازار کار یا مدارس عالی فنی می‌شوند. گروه دوم در دبیرستان‌های Gymnasiale Oberstufe با گرایش‌های گوناگون ادامه تحصیل می‌دهند که پس از 13 سال، دیپلم عمومی دبیرستان (Allgemeine Hochschulreife) یا Abitur می‌گیرند که می‌توانند وارد دانشگاه‌ها شوند.

تحصیلات دانشگاهی

تحصیلات دانشگاهی در آلمان در دانشگاه‌ها، مجتمع‌های آموزش عالی، دانشگاه‌های عالی آموزش هنر، مدارس عالی فنی، و غیره امکان‌پذیر است. شرط ورود به دانشگاه‌ها و مدارس عالی فنی داشتن دیپلم دبیرستانی سیزده ساله (Abitur) است. دارندگان دیپلم‌های دبیرستانی 12 ساله خارج از کشور آلمان پس از گذراندن آزمون تشخیص علمی (Feststellungsprüfung)، به تقاضای داوطلب، یا پس از طی دوره‌های یک ساله Studienkolleg در کالج‌های مقدماتی، می‌توانند به دانشگاه راه یابند. انتخاب رشته دانشگاهی نیز بر اساس نوع تحصیل در این کالج‌ها و نمرات اخذ شده صورت می‌گیرد. البته در دانشگاه امکان تغییر رشته میسر است. شرط ورود به مدارس عالی فنی Fachhochschule (FH) برای دانش‌آموزانی که در نظام آموزشی آلمان تحصیل کرده‌اند داشتن گواهینامه پایان تحصیلات 12 ساله دیپلم Fachhochschulreife است.

تحصیلات دانشگاهی شامل دو دوره پایه و اصلی است. دوره پایه (Diplom – Vorprüfung) حداقل 4 نیم سال طول می‌کشد و دوره اصلی حداقل 4 نیم سال برای مدارس عالی فنی و حداقل 8 نیم سال برای دانشگاه‌ها می‌باشد.

دانشگاه‌ها در آلمان مستقل هستند و بودجه کلیه مراکز آموزش عالی که دولتی هستند از طرف مسئولان ایالتی و وزارت فرهنگ آلمان تأمین می‌شود.

دوره‌های تحصیلی

1- Diplom- Vorprüfung یا: Zwischenprüfung شامل حداقل 4 نیم سال تحصیلات پایه که فقط منجر به ادامه تحصیل در دوره بعدی دانشگاهی است و مجوزی برای بازار کار محسوب نمی‌شود. این دوره شامل دروس عملی و نظری است؛ البته دروس اجباری باید حداقل 20 ساعت در هفته باشد

2- Diplom Ing.(FH)- Diplom (FH)- Diplom Ing.I (GH)- مدارک در مدارس عالی فنی (FH) یا مجتمع‌های آموزش عالی (GH) اعطا می‌شوند. دوره اصلی حداقل شامل 4 نیم سال (شش ماهه) است که بعد از گذراندن دوره پایه (Diplom – Vorprüfung) و یک دوره کارآموزی آغاز می‌شود. در پایان، دانشجو پایان نامه تحصیلی را نیز ارائه می‌دهد.

3- Diplom Ing- Diplom Ing- Magister Artium (GH)- Diplom Ing.II (GH) دوره‌های پیوسته حداقل 12 نیم سال) با احتساب دوره پایه (طول می‌کشد. این دوره‌ها در دانشگاه‌ها گذرانده می‌شوند که با امتحانات نهایی و پایان نامه تحصیلی همراه است.

4- Doktor (Dr.) Doktor Ingenieur (Dr. Ing.) برای ورود به این دوره معدل خوب مورد نیاز است. کسانی که مدارک کارشناسی ارشد را خارج از کشور آلمان گرفته‌اند، اغلب دروس جبرانی و امتحاناتی می‌گذرانند. سپس یکی از استادان به دانشجو پیشنهاد پژوهش می‌دهد یا پیشنهاد دانشجو را بررسی می‌کند. بعد از موافقت اجازه شروع پژوهش به دانشجو داده می‌شود. دوره دکترا در آلمان فقط پژوهشی است و سه تا پنج سال طول می‌کشد. نوشتن پایان نامه و دفاع موفقیت‌آمیز از آن و سپس انتشار پایان نامه دکترا، همچنین امتحانات شفاهی از دروس اصلی مربوط به پژوهش، مراحل پایانی این دوره است.